



PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

---

*Dokument z posiedzenia*

---

20.5.2013

B7-0223/2013

## PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia Komisji

zgodnie z art. 110 ust. 2 Regulaminu

w sprawie warunków pracy oraz norm bhp w związku z niedawnymi pożarami fabryk i katastrofami budowlanymi w Bangladeszu (2013/2638(RSP))

**Véronique De Keyser, Stephen Hughes, Bernd Lange, Vital Moreira, Richard Howitt, Jutta Steinruck, Alejandro Cercas, Pervenche Berès, David Martin, Marc Tarabella**  
w imieniu grupy S&D

RE\936842PL.doc

PE509.836v01-00

**PL**

*Zjednoczona w różnorodności*

**PL**

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie warunków pracy oraz norm bhp w związku z niedawnymi pożarami fabryk i katastrofami budowlanymi w Bangladeszu (2013/2638(RSP))**

*Parlament Europejski,*

- uwzględniając umowę o współpracy między Wspólnotą Europejską a Bangladeszem z 2001 r.,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Bangladeszu, w szczególności rezolucję z dnia 17 stycznia 2013 r. w sprawie ofiar niedawnych pożarów w zakładach włókienniczych, zwłaszcza w Bangladeszu<sup>1</sup>,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 25 listopada 2010 r. w sprawie praw człowieka oraz norm społecznych i środowiskowych w międzynarodowych umowach handlowych<sup>2</sup> oraz w sprawie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw w międzynarodowych umowach handlowych<sup>3</sup>,
- uwzględniając sprawozdanie Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) pt. „Globalizacja praw socjalnych: Międzynarodowa Organizacja Pracy i dalsze działania”,
- uwzględniając sprawozdanie MOP pt. „Praca na obszarze globalnego Południa: wyzwania i alternatywy dla pracowników”,
- uwzględniając sprawozdanie MOP pt. „Globalizacja, uelastycznienie i warunki pracy w krajach Azji i Pacyfiku”,
- uwzględniając wnioski z misji wysokiego szczebla MOP, która przebywała w Bangladeszu w dniach 1–4 maja 2013 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie polityki przemysłowej w erze globalizacji<sup>4</sup>,
- uwzględniając uaktualnione wytyczne OECD z 2011 r. dla przedsiębiorstw międzynarodowych,
- uwzględniając konwencję MOP dotyczącą struktur propagowania bezpieczeństwa i higieny pracy (konwencja nr 187 z 2006 r.) oraz konwencję dotyczącą bezpieczeństwa, zdrowia pracowników i środowiska pracy (konwencja nr 155 z 1981 r.), których nie ratyfikował Bangladesz ani Pakistan, a także odpowiednie zalecenia (zalecenie nr 197); uwzględniając również konwencję dotyczącą inspekcji pracy (konwencja nr 81 z 1947 r.), które Bangladesz i Pakistan podpisały, a także odpowiednie zalecenia (zalecenie nr 164),

---

<sup>1</sup> Teksty przyjęte, P7\_TA(2013)0027.

<sup>2</sup> Dz.U. C 99 E z 3.4.2012, s. 31.

<sup>3</sup> Dz.U. C 99 E z 3.4.2012, s. 101.

<sup>4</sup> Dz.U. C 199 E z 7.7.2012, s. 131.

- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Odnowiona strategia UE na lata 2011–2014 dotycząca społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw” (COM(2011)0681),
  - uwzględniając wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka,
  - uwzględniając wspólne oświadczenie wysokiej przedstawiciel / wiceprzewodniczącej Komisji Catherine Ashton oraz komisarza UE ds. handlu Karela De Guchta, wydane po niedawnej katastrofie budowlanej w Bangladeszu, do której doszło w dniu 30 kwietnia 2013 r.,
  - uwzględniając porozumienie w sprawie bezpieczeństwa pożarowego i bezpieczeństwa budynków, zawarte przez Bangladeskie Stowarzyszenie Producentów i Eksporterów Tekstyliów i podpisane w dniu 13 maja 2013 r.,
  - uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w dniu 24 kwietnia 2013 r. 1 127 osób zginęło w wyniku zawalenia się budynku fabryki odzieżowej w kompleksie Rana Plaza w Dhace (Bangladesz), co stanowi największą tragedię w historii światowego przemysłu odzieżowego; mając na uwadze, że co najmniej osiem osób zginęło ponadto w pożarze fabryki w Dhace w dniu 9 maja 2013 r.;
  - B. mając na uwadze, że zatrzymano właściciela kompleksu Rana Plaza oraz osiem innych osób, zarzucając im, że budynek wzniesiono nielegalnie i że chociaż wystąpiły w nim poważne wady konstrukcyjne pracownicy zmuszono do kontynuowania pracy, mimo że obawiali się o swoje bezpieczeństwo;
  - C. mając na uwadze, że warunki w tego rodzaju zakładach włókienniczych są często złe, niewielką wagę przywiązuje się do praw pracowniczych, np. do praw uznawanych na mocy najważniejszych konwencji MOP, a bezpieczeństwu często poświęca się niewiele uwagi lub zupełnie się je ignoruje; mając na uwadze, że w wielu przypadkach właściciele takich fabryk nie ponieśli żadnej kary, w związku z czym zrobili oni niewiele w celu poprawy warunków pracy;
  - D. mając na uwadze, że rynek europejski jest największym odbiorcą eksportowanej przez Bangladesz odzieży i wyrobów włókienniczych, a czołowe zachodnie przedsiębiorstwa przyznają, że zawarły umowy na dostawy odzieży z właścicielami fabryk w kompleksie Rana Plaza;
  - E. mając na uwadze, że w Bangladeszu istnieje ponad 5 000 zakładów włókienniczych, które zatrudniają około 3,5 miliona osób, a Bangladesz zajmuje drugie miejsce wśród światowych eksporterów gotowej odzieży, ustępując w tym względzie jedynie Chinom;
  - F. mając na uwadze, że wzrost kosztów pracy w innych częściach świata prowadzi do korzystania z nisko wykwalifikowanej siły roboczej w działalności wytwórczej w Indiach, Pakistanie, Kambodży, Wietnamie, a zwłaszcza w Bangladeszu, gdzie odzież stanowi obecnie 75% eksportu;
  - G. mając na uwadze, że łączna wartość eksportu odzieży z Bangladeszu wynosi aż 18 mld

EUR rocznie; mając na uwadze, że pracownicy kompleksu Rana Plaza otrzymywali płacę w wysokości 29 EUR miesięcznie;

- H. mając na uwadze, że według organizacji Clean Clothes Campaign koszty pracy w tym sektorze wynoszą zaledwie 1 do 3% końcowej ceny produktu;
  - I. mając na uwadze, że niektóre czołowe zachodnie marki przerwały produkcję swoich towarów w Bangladeszu w reakcji na serię wypadków śmiertelnych w fabrykach, by doprowadzić do poprawy norm bezpieczeństwa stosowanych w ich łańcuchach dostaw;
  - J. mając na uwadze, że niektóre duże zachodnie koncerny podpisały obecnie prawnie wiążące porozumienie zawarte przez lokalne organizacje pracownicze, którego celem jest zapewnienie podstawowych norm bezpieczeństwa w miejscu pracy w co najmniej 5 000 fabryk odzieżowych w Bangladeszu, co jest reakcją na powszechną krytykę międzynarodowych koncernów współpracujących z miejscowymi producentami odzieży;
1. wyraża głęboki żal z powodu śmiertelnych ofiar ostatnich pożarów katastrof budowlanych w fabrykach; składa kondolencje rodzinom pogrążonym w żałobie i wyrazy współczucia osobom poszkodowanym; ponownie stwierdza, że wysoka liczba ofiar śmiertelnych wśród pracowników fabryk odzieżowych odnotowywana w ostatnich latach w Bangladeszu i ogólnie w Azji Południowej jest faktem absolutnie nie do zaakceptowania;
  2. wzywa władze Bangladeszu do bezzwłocznych działań mających na celu zapewnienie zgodności fabryk w całym kraju z międzynarodowymi normami pracy i konwencjami MOP;
  3. przypomina, że Bangladesz korzysta z bezcłowego i bezkontyngentowego dostępu do rynku UE w ramach inicjatywy „wszystko oprócz broni” będącej elementem ogólnego systemu preferencji (GSP), co ma zachęcać do odpowiedzialnego zarządzania łańcuchami dostaw obejmującymi kraje rozwijające się; podkreśla w związku z tym, że Bangladesz jest zobowiązany do zapewnienia skutecznego wdrożenia szeregu podstawowych konwencji MOP dotyczących praw człowieka i praw pracowniczych w ramach inicjatywy „wszystko oprócz broni”;
  4. wzywa Komisję, by zbadała, czy Bangladesz wypełnia wspomniane konwencje; jest zdania, że nie należy przyznawać preferencji taryfowych, jeżeli nie dojdzie do poprawy warunków pracy;
  5. wzywa rząd Bangladeszu do kontynuowania całościowych dochodzeń w sprawie niedawnych wydarzeń oraz do wdrożenia środków mających zapobiegać powtórzeniu się podobnych tragedii, co powinno obejmować pełne przestrzeganie przez wszystkich właścicieli fabryk przepisów bhp (zwłaszcza obowiązującego w Bangladeszu kodeksu pracy z 2006 r.) oraz wprowadzenie skutecznego i niezależnego systemu inspekcji pracy i inspekcji budynków przemysłowych;
  6. oczekuje, że osoby winne karalnych zaniedbań i innych aktów przestępczych związanych z niedawną tragedią zostaną postawione przed sądem; oczekuje również, że miejscowe władze i kierownictwo zakładów będą współpracować w celu zagwarantowania wszystkim ofiarom pełnego dostępu do wymiaru sprawiedliwości, by umożliwić im

dochodzenie odszkodowania;

7. z zadowoleniem przyjmuje działania tych spośród europejskich sprzedawców detalicznych, którzy już wnieśli swój wkład w systemy odszkodowań i podpisali prawnie wiążące porozumienie w sprawie bezpieczeństwa pożarowego i bezpieczeństwa budynków w Bangladeszu, by pomóc w sfinansowaniu poprawy bezpieczeństwa i stanu budynków fabryk, z których usług korzystają; wyraża głębokie ubolewanie z powodu faktu, że czołowe zachodnie sieci sprzedaży detalicznej, w tym grupa kapitałowa Walmart, a także Gap, NKD, Metro i Ernstings, zdecydowały, że nie podpiszą wspomnianego porozumienia;
8. raz jeszcze wzywa największe międzynarodowe marki odzieżowe do krytycznej oceny swoich łańcuchów dostaw oraz do współpracy z podwykonawcami w celu poprawy norm bezpieczeństwa i higieny pracy; apeluje do sieci sprzedaży detalicznej, organizacji pozarządowych i pozostałych zaangażowanych podmiotów, w tym w odpowiednich przypadkach do Komisji, o współpracę mającą na celu opracowanie dobrowolnych norm oznakowania potwierdzającego, że przy produkcji danych wyrobów w całym łańcuchu dostaw przestrzegano podstawowych norm MOP;
9. wzywa Konferencję Europejskiego Biznesu oraz europejskie sieci sprzedaży detalicznej i przedsiębiorstwa działające w Bangladeszu, bezpośrednio lub przez podwykonawców, do podpisania dobrowolnego porozumienia w sprawie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw w oparciu o wytyczne OECD dla przedsiębiorstw ponadnarodowych oraz do wdrożenia odpowiednich standardów;
10. z zadowoleniem przyjmuje decyzję rządu Bangladeszu o umożliwieniu 4 milionom pracowników przemysłu odzieżowego w tym kraju tworzenia związków zawodowych bez konieczności uzyskania uprzedniej zgody właścicieli fabryk; zwraca uwagę, że pracownicy i związki zawodowe mogą odgrywać ważną rolę, np. przez stały rozwój komitetów pracowniczych ds. bezpieczeństwa we wszystkich fabrykach oraz przez uczenie pracowników, jak mogą chronić swoje prawa i dbać o bezpieczeństwo, w tym przez informowanie ich o prawie do odmowy pracy w niebezpiecznych warunkach;
11. wzywa Komisję do aktywnego wspierania obowiązkowego charakteru odpowiedzialnej postawy przedsiębiorstw unijnych działających poza UE, ze szczególnym naciskiem na zagwarantowanie ścisłego przestrzegania wszystkich obowiązków prawnych, w szczególności międzynarodowych norm i przepisów w dziedzinie praw człowieka, prawa pracy i ochrony środowiska;
12. domaga się wprowadzenia systemu ponadnarodowej współpracy prawnej pomiędzy UE a krajami trzecimi będącymi sygnatariuszami dwustronnych umów handlowych w celu zapewnienia ofiarom skutecznego dostępu do sprawiedliwości w krajach, w których dochodzi do naruszania przepisów społecznych lub środowiskowych przez korporacje wielonarodowe i bezpośrednio podległe im filie, do nieprzestrzegania przez nie zasad odpowiedzialności społecznej albo uczciwych praktyk handlowych, a także w celu wsparcia wprowadzenia międzynarodowych procedur sądowych gwarantujących w stosownych przypadkach nałożenie sankcji za naruszanie prawa przez przedsiębiorstwa;
13. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie w sprawie bezpieczeństwa pożarowego i

bezpieczeństwa budynków, osiągnięte w Bangladeszu przez część związków zawodowych, organizacje pozarządowe i ponadnarodowe sieci detalicznej sprzedaży odzieży, mające na celu poprawę norm bezpieczeństwa w zakładach produkcyjnych oraz zawierające zgodę na opłacenie takich środków, a obejmujące zwłaszcza utworzenie niezależnego systemu inspekcji i czynne wspieranie tworzenia w każdej fabryce komisji ds. bhp z udziałem przedstawicieli pracowników, przy czym powoływanie takich komisji jest obowiązkiem ustawowym, lecz rzadko mogą one rzeczywiście funkcjonować; wzywa wszystkie odnośnie marki odzieżowe do wsparcia tych starań;

14. apeluje do wszystkich zainteresowanych stron o wzmożenie wysiłków w walce z korupcją wyraźnie obecną w łańcuchu dostaw w wielu krajach Azji Południowej i obejmującą nawet zmowy między inspektorami ds. bezpieczeństwa a właścicielami zakładów; przypomina o konieczności spójnego wdrożenia ośmiu podstawowych konwencji MOP; podkreśla znaczenie rygorystycznych przepisów w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa pracowników bez względu na to, w jakim kraju znajduje się ich miejsce pracy;
15. wzywa do kompleksowych i aktywnych konsultacji oraz do zaangażowania organizacji przedstawicielskich, w tym wolnych i niezależnych związków zawodowych, w opracowanie, działanie i monitorowanie procesu i struktur społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw; wzywa te organizacje przedstawicielskie do współpracy z pracodawcami w celu propagowania jakości zatrudnienia i godnych warunków pracy;
16. z zadowoleniem przyjmuje realizowane obecnie inicjatywy Komisji, których celem jest wspieranie poprawy norm bezpieczeństwa fabryk w Bangladeszu, np. w ramach projektu „Propagowanie praw pracowniczych w sektorze gotowej odzieży”, a także przez współpracę z departamentem ds. straży pożarnej i obrony cywilnej w Bangladeszu; apeluje o zacieśnienie tej współpracy, a w stosownych przypadkach o rozszerzenie jej na inne państwa w regionie;
17. wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych do zapewnienia, aby pracujący w delegaturach UE urzędnicy ds. handlu byli regularnie szkoleni w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, a zwłaszcza w dziedzinie wdrażania programu ONZ zwanego „Chroń, szanuj i naprawiaj”, a także apeluje, by delegatury UE pełniły funkcję punktów kontaktowych Unii umożliwiającymi wnoszenie skarg dotyczących przedsiębiorstw unijnych i ich filii;
18. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, wiceprzewodniczącej Komisji/Wysokiej Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, specjalnemu przedstawicielowi UE ds. praw człowieka, rządowi i parlamentowi Bangladeszu i Pakistanu oraz dyrektorowi generalnemu Międzynarodowej Organizacji Pracy.